

**Ministerieel besluit tot definitieve aanduiding van de ankerplaats
“Demervallei tussen Aarschot en Diest”
in Aarschot, Diest en Scherpenheuvel-Zichem**

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND,

Gelet op het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg, gewijzigd bij de decreten van 21 oktober 1997, 18 mei 1999, 8 december 2000, 21 december 2001, 19 juli 2002, 13 februari 2004, 10 maart 2006, 16 juni 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluiten van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010 en 7 juli 2010, 24 september 2010, 19 november 2010, 13 mei 2011, 10 juni 2011, 9 september 2011 en 14 oktober 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 13 maart 2013 tot voorlopige aanduiding van de ankerplaats Demervallei tussen Aarschot en Diest;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 21 november 2013,

BESLUIT:

Artikel 1. “Demervallei tussen Aarschot en Diest” in Aarschot, Diest en Scherpenheuvel-Zichem wordt definitief aangeduid als ankerplaats overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg, gewijzigd bij de decreten van 21 oktober 1997, 18 mei 1999, 8 december 2000, 21 december 2001, 19 juli 2002, 13 februari 2004, 10 maart 2006, 16 juni 2006 en 27 maart 2009.

Art. 2. § 1. Het algemeen belang dat de aanduiding verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

1° natuurwetenschappelijke waarde:

De Demervallei is de meest oostelijke uitloper van de Vlaamse Vallei. Op diverse plaatsen langsheen de Demer zijn nog (relicten van) afgesneden meanders waar te nemen. Minder opvallend zijn fossiele stroomgeulen die vooral ten westen van Testelt nog duidelijk herkenbaar zijn. De valleibodem wordt op veel plaatsen begrensd door erosietaluds die ontstaan zijn door vroegere rivieractiviteit. Zandige opduikingen zorgen voor afwisseling op de valleibodem, van kenmerkend microreliëf tot hoge donken die nooit overstromen en die een aantrekkelijke plaats vormden voor bewoning. De natte valleien zorgen bovendien voor een goede bewaring van het kennisarchief over het landgebruik van de prehistorische mens. De overgangen naar de aanpalende heuvelruggen en getuigenheuvels bestaan vaak uit steilranden. In voormalige ijzerzandsteengroeven is de Formatie van Diest nog goed waar te nemen.

De landduinenrij ten noorden van de Oude Mechelsebaan is een Laatglaciale opstuiving vanuit de Demervallei met een uitgesproken reliëf en typische verstuwingsvormen zoals paraboolduinen.

Langsheen de Demer strekken zich belangrijke restanten uit van een voormalig groot broeken- en beemdenlandschap uit met waardevolle vegetaties. De reliëfverschillen, de bodemkundige en de hydrologische variatie op de valleibodem (kleigronden, laagveen, zandige opduikingen en gradiënten er tussen) vertalen zich in een grote diversiteit van fauna en flora (verlandings- en graslandvegetaties, struweel- en bosbiotopen). In de Demerbroeken tussen Zichem, Testelt en Averbode zijn nog oude turfputten met een bijzondere en zeldzame vegetatie te vinden. De uitgestrekte valleibodem herbergt een rijke avifauna. In de droge sfeer zijn heide, schrale en heischrale graslanden van belang, maar ook bos- en in mindere mate akkervegetaties. Zeldzame faunasoorten zijn gebaat bij het microklimaat op zuidelijk geëxposeerde steilranden en in de aanwezige relicten van ijzerzandsteengroeven.

2° historische waarde:

De vallei van de Demer heeft een hoge archeologische potentie. Vele vondsten tonen de aanwezigheid van prehistorie-sites (steen- en ijzertijd) aan en op enkele plaatsen werden Romeinse en middeleeuwse vondsten gedaan.

Het kasteel van Schoonhoven en de burcht van Zichem – nu het Oranjekasteel – waren de belangrijkste feodale kastelen in dit gedeelte van de vallei. De bij Schoonhoven aansluitende site van de verdwenen kerk en parochie van Weerde heeft archeologisch en historisch belang. De dorpskernen van Messelbroek, Langdorp en Testelt zijn in of op de rand van de vallei gelegen en door de eeuwen heen weinig veranderd. Kerken in Demergotiek, oude watermolens, pastorieën zijn vaak het oudst bewaarde bouwkundig erfgoed. Het voormalige stadje Zichem telt veel historische gebouwen en heeft nog sporen van zijn oude omwalling en een merkwaardig middeleeuws bouwwerk, de Maagdentoren, bewaard. Het centrale marktplein had vroeger een belangrijke handelsfunctie en werd in 1920 aangelegd als 'perk'. Van historisch en industrieel-archeologisch belang is de stationsomgeving van Zichem, met onder meer een waardevol spoorwegstation en een buurtspoorwegstation, die de grootschalige hooiwinning en veehandel in de omgeving tijdelijk heeft doen opleven.

De waterhuishoudingsstructuur is al sinds de middeleeuwen grotendeels antropogeen. Het uitgebreide net van waterlopen, begreppelde graslanden en relictten als oude dijken, onderleiders of sifons, verhoogd gelegen beddingen, stuwvoorzieningen, sluiswerk of brugjes getuigen van het vroegere waterbeheer. Dit beheer had enerzijds een landbouwkundig doel, namelijk het maximaliseren van de hooiopbrengsten en anderzijds stond een optimaal functioneren van de watermolens en de scheepvaart voorop.

Overal zijn nog sporen van het vroegere cultuurlandschap aanwezig, zoals reliëfrijke graslanden, kleinschalige akkers, historische perceelsgrenzen, oude hagen of knoteiken. Aan het aloude wegenpatroon is weinig gewijzigd. Veel veldwegen, paden en ook holle wegen zijn nog onverhard. Gaaf bewaarde hoeves komen her en der nog voor, soms nog volledig in traditioneel-landelijke context.

Op diverse plaatsen, maar vooral op de Voortberg, kwamen vroeger wijngaarden voor. Relictten van de oude wijncultuur komen nog voor of zijn soms nog herkenbaar in de terreinaanleg.

In de heuvelruggen en vrijliggende getuigenheuvels zijn nog voormalige ijzerzandsteenontginningen aan te treffen.

Amers of aanlegplaatsen voor schepen zijn nog min of meer herkenbaar aanwezig in het landschap als zeldzame getuigen van de verdwenen scheepvaart.

De citadel van Diest, de restanten van de versterkte steden Aarschot en Zichem en de archeologische overblijfselen van de Franse Linie, de toren aan de Kolken in Messelbroek en de verschillende schansen herinneren aan de militaire betekenis van dit gebied.

3° esthetische waarde:

Dit deel van de Demervallei is bijzonder aantrekkelijk omdat het omgeven wordt door vaak steile hellingen van heuvelruggen en vrijliggende getuigenheuvels. Als 'eiland' op de valleibodem is de Voortberg een opvallende verschijning. Verschillende plaatsen op de steilranden en getuigenheuvels bieden een weids zicht over de vallei. De afwisselende landschapstypes met soms markante terreinovergangen, leveren verrassende zichten op. Op de valleibodem kan de onbebouwde weidsheid nog op verschillende plaatsen worden ervaren. De regelmatige winteroverstromingen in de open broekgebieden verhogen op dat moment nog de belevingswaarde als authentieke vallei.

De kerktorens van de Demerdorpen zijn samen met de Maagdentoren en de Heimolen de meest opvallende bakens in het landschap. Op sommige plaatsen is er nog bebouwing in haar landelijke context aanwezig. De aanwezigheid van talrijke historische gebouwen in de dorpskernen langs de Demer dragen eveneens bij tot de esthetische waarde, zeker wanneer er nog ongeschonden overgangen zijn naar de valleibodem.

4° sociaal-culturele waarde:

De Demervallei rond Zichem heeft sociaal-culturele betekenis door de beschrijvingen ervan in de werken van Ernest Claes (1885-1968). De Demer zelf was het onderwerp van een opmerkelijk literair reisverslag van Julien Kuypers (1892-1967). Het open

Demerlandschap met de omringende heuvels was tevens een inspiratiebron voor lokale landschapsschilders of een lithograaf als Joseph Hoolans (1814-1872).

5° ruimtelijk-structurende waarde:

De Demer heeft een belangrijke structurende functie in het landschap, ondanks de waterpeilverlaging en indijking, waardoor de relatie met de vallei iets minder duidelijk werd. De rivier is een natuurlijke barrière met een beperkt aantal bruggen. De getuigenheuvels markeren heel duidelijk de rand van de vallei. Op sommige plaatsen zijn ook de Demerterrassen nog goed zichtbaar.

§ 2. De landschapkenmerken die typisch zijn voor de ankerplaats, met inbegrip van de ruimtelijke kenmerken die eigen zijn aan de waarden zijn de volgende:

1° Vallei van de Demer en aanpalende waterlopen

- a) De Demer is een meanderende rivier, deels rechtgetrokken en grotendeels bedijkt, met tal van zijlopen. In het reliëf zijn sporen terug te vinden van afgesneden meanders en fossiele stroomgeulen die soms ver van de huidige rivierloop verwijderd liggen. De rivier is een natuurlijke barrière in het landschap met een beperkt aantal bruggen;
- b) De valleibodem is een nog steeds natuurlijk overstroombaar gebied dat nagenoeg onbebouwd is gebleven. Op de valleibodem komen tal van donken voor;
- c) Een dicht net van kunstmatige waterlopen, begreppelde graslanden en relictten als oude dijken, onderleiders of sifons, verhoogd gelegen beddingen, stuwvoorzieningen, sluiswerk of brugjes getuigen van het vroegere waterbeheer;
- d) Alle materiële relictten die de natuurlijke overstromingen van de Demer moesten bijsturen om de grasproductie van de hooi- en weilanden op te drijven, alsook het vroegere bevoeiingsstelsel bij de splitsing van de Oude en de Nieuwe Motte;
- e) Verschillende amers als herinnering aan de verdwenen scheepvaart op de Demer;
- f) Kenmerkend zijn de voormalige, niet omheinde hooi- en weilanden in een open landschap met weinig of geen perceelsrandbeplantingen;
- g) Meidoornhagen en lijnvormige populierbeplantingen komen plaatselijk voor en getuigen van de 19^e- en 20^e-eeuwse evolutie van het valleibeheer;
- h) Relictten van veenwinning zijn nog zichtbaar bij Schoonhoven, de Baggelt, het Vierkensbroek, Kraanrijk en het Kraanrijebroek. Het gaat vooral om turfputten die aan het verlanden zijn en 'turfdijken' in verschillend formaat;
- i) Overall is microreliëf terug te vinden dat informatie oplevert over de natuurlijke bodemopbouw en de ontwikkeling van het cultuurlandschap. Het microreliëf kan ook een indicator zijn van archeologische sporen, al zijn er archeologische resten te verwachten onder het alluvium;
- j) Hoge botanische waarde, vooral dan de graslandtypes, waar kleine verschillen in reliëf; bodemsamenstelling en hydrologie (overstromingshoogte en kwel) voor een grote variatie in de vegetaties zorgt. De valleibodem heeft een grote faunistische waarde;

- k) Oude, onverharde wegen en paden, soms nog ongestoord in het plaatselijke bodemsubstraat;
- l) Dijkachtige structuren waarvan de oorsprong en de functie onbekend zijn, in de volksmond 'wallen' genoemd;
- m) Tussen Diest en Zichem wordt het zicht in de smalle vallei bepaald door de steilranden van de aanpalende heuvelruggen. Tussen Zichem en Messelbroek verbreedt de vallei en is de valleirand weinig of niet zichtbaar. In deze grote vlakte is de Voortberg beeldbepalend. Ten westen van Messelbroek vernauwt de vallei en komen de flankerende heuvelruggen en getuigenheuvels opnieuw in beeld;
- n) Op de valleibodem zijn er zones waar de vroegere openheid goed bewaard is. In meer gesloten delen, komen nog belangrijke doorzichten voor;
- o) De donken in dit deelgebied overstromen zelden of nooit en kunnen tot enkele meters boven de valleibodem uitkomen. Ze zijn van (groot) archeologisch belang;
- p) Bebouwing komt zo goed als niet voor op de donken;
- q) Naast delen met een oorspronkelijk reliëf, komen er op de donken ook percelen voor waar het reliëf reeds lang is gewijzigd, bijvoorbeeld voor de aanleg van aarden wallen;
- r) In het verleden kwamen op de donken zowel heischrale graslanden, akkers, heide als bos voor. Tegenwoordig ligt het aandeel van naaldhoutaanplantingen hoger;
- s) Op de donken en vooral op de donkranen zijn veel kleine landschapselementen te vinden. Beplantingen staan regelmatig op aarden wallen en knoteiken komen frequent voor;
- t) Soortenrijke heischrale graslanden, droge heide en Eiken-Berkenbosvegetaties geven de donken een botanische waarde. Door verschil in overstromingshoogte wordt aan de voet van deze donken een gradiënt vochtig-droog en basisch-zuur in stand gehouden met snelle opeenvolging van vegetatietypes;
- u) Vrije zichten van de valleibodem naar de donken, geven een goed beeld van de reliëfverschillen en de landschappelijke eigenheid van donken;
- v) Archeologisch erfgoed:
  - i) Opgenomen in de Centraal Archeologische Inventaris:
    - (1) CAI 2309: Aarschot, Aarschot: Kasteel van Schoonhoven: motte en verdwenen kerk van Weerde: via kaartstudie;
    - (2) CAI 2478: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Oranjekasteel, site met walgracht geënt op de verdwenen Burcht van Zichem: via literatuur;
    - (3) CAI 3300: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Maagdentoren: via archeologisch en bouwkundig onderzoek;
    - (4) CAI 3873: Aarschot, Aarschot: 1) Sint-Lambertuskerk: losse vondst lithisch materiaal en aardewerk: via prospectie. 2) Sint-Lambertuskerk: verdwenen kerk met kerkhof van Weerde, maakt deel uit van de beschermde archeologische site 'Primitieve parochie van Weerde': via mechanische en veldprospectie.
  - ii) Overige indicaties archeologie:
    - (1) Aarschot, Aarschot: Primitieve parochie van Weerde (perimeter beschermde archeologische zone): via archeologisch onderzoek;
    - (2) Aarschot, Langdorp: Franseliniestraat: Relicten van de Franse Linie: via kaartonderzoek;

- (3) Scherpenheuvel-Zichem, Averbode: 'Elzenbosschans': via literatuur;
  - (4) Scherpenheuvel-Zichem, Messelbroek: Verdwenen toren 'Aan de Kolken': via literatuur;
  - (5) Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Schuurweg: Voormalige pachthoeve 'Broekhoeve': via literatuur;
  - (6) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Relicten van de stadsomwalling: via literatuur en digitaal hoogtemodel.
- w) Bouwkundig erfgoed:
- (1) ID 42747: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat z.n.: Maagdentoren;
  - (2) ID 213212: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat 148: Cottagegetinte villa;
  - (3) ID 213213: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat 152: Geboortehuis Ernest Claes;
  - (4) Aarschot: Aarschot: Diestsesteenweg 40: Hoeve;
  - (5) Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Schuurweg 27: Broekhoeve met restanten uit 1608;
  - (6) Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Wijngaardstraat z.n.: Spoorwegbrug over de Leigracht;
  - (7) Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Wijngaardstraat z.n.: Brug over de Leigracht;
  - (8) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat z.n.: ijskelder.

2° Landduinenrij tussen Gijmel en Zavel

- a) Landduinen met uitgesproken reliëf en typische verstuiwingsvormen als paraboolduinen;
- b) Door naaldhout gefixeerde landduinen met zeer goed bewaarde reliëfstructuren zoals het historische wegenpatroon, wallen en relictten van vijvers;
- c) Naaldhoutbeplantingen met in de kruidlaag relictten van open vegetatietypes. Plaatselijk is de vroegere heidevegetatie al hersteld;
- d) Sporen van (historische) zandgroeves;
- e) Archeologisch erfgoed:
  - i) Opgenomen in de Centraal Archeologische Inventaris:
    - (1) CAI 2384: Aarschot, Langdorp: Molenheidestraat z.n.: Houten windmolen: via literatuur.
  - ii) Overige indicaties archeologie:
    - (1) Aarschot, Langdorp: Kleine Vleminckxstraat z.n.: verdwenen hoeve: via kaartmateriaal.
- f) Bouwkundig erfgoed:
  - (1) ID 41461: Aarschot, Langdorp: Molenheidestraat z.n.: Houten windmolen 'Heimolen';
  - (2) Aarschot, Langdorp: Mertenheenstraat 6: Plattelandswoning;
  - (3) Aarschot, Langdorp: Mertenheenstraat 8: Langgestrekte hoeve deels in ijzerzandsteen;
  - (4) Aarschot, Langdorp: Kiekopstraat z.n.: Kiekopkapel gedateerd 1894;
  - (5) Aarschot, Langdorp: Diepvenstraat z.n.: De Kockskapel gedateerd 1865.

3° Valleiranden van de Demer en aanpalende waterlopen

- a) Half open landschap met een gemengd landgebruik waarin akkers en graslanden domineren. Verspreid over de valleirand komen kleine bosbestanden voor;
- b) De historische bebouwing die verspreid was met enige verdichting in de gehuchten is vandaag aangevuld met lintbebouwing op de rand van de ankerplaats. De verspreide bebouwing is gebleven, maar is enigszins verdicht. De historische en huidige landbouwexploitaties in de ankerplaats zijn in dit deelgebied te situeren;
- c) Van oudsher zijn hier veel kleine landschapselementen te vinden. Hagen, houtkanten, al dan niet op een aarden wal, knobomen en opgaande bomen, solitair of in lijnbepanting kenmerken het landschap. De overgangen naar de valleibodem worden vaak gemarkeerd door erosietaluds van de Demer. Er komen ook vrij veel holle wegen, taluds en andere reliëfstructuren voor. De hier opgesomde elementen vallen vaak samen met cultureel grenzen;
- d) Onverharde veldwegen, holle wegen en paden hebben hun oorspronkelijke karakter relatief goed bewaard. Sommige onverharde wegen of paden liggen verhoogd in het landschap;
- e) De ecologische waarde zit vooral in de kleine landschapselementen, maar er zijn ook waardevolle vegetaties te vinden in schrale graslanden, kleinschalige akkers en bos;
- f) Diverse zichten op de valleibodem en de valleiranden en getuigenheuvels aan de overkant van de vallei;
- g) Archeologisch erfgoed:
  - i) Opgenomen in de Centraal Archeologische Inventaris:
    - (1) CAI 966: Aarschot, Langdorp: Mertenheestraat z.n.: vondstenconcentratie, aardewerk: via veldprospectie;
    - (2) CAI 533: Aarschot, Rillaar: Rommelaar: Losse vondst lithisch materiaal: via veldprospectie;
    - (3) CAI 2414: Aarschot, Rillaar: Molen te Leefdaal: via literatuur;
    - (4) CAI 2005: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Pachthoeve 'de Toren'/Kranenburg': via literatuur;
    - (5) CAI 151169: Scherpenheuvel-Zichem, Messelbroek: Hammekensstraat: Schans van Messelbroek: via literatuur.
  - ii) Overige indicaties archeologie:
    - (1) Aarschot, Langdorp: Binneweg: Verdwenen landbouwnederzetting 'Laak': via literatuur;
    - (2) Aarschot, Langdorp: Peperstraat: Verdwenen landbouwnederzetting 'Donk': via literatuur;
    - (3) Aarschot, Langdorp: Franseliniestraat: Relicten van de Franse Linie: via kaartonderzoek;
    - (4) Aarschot, Rillaar: Hoevedreef 21: Voormalig pachthoeve 'Oude Hoeve' of 'Quarrethoeve': via literatuur;
    - (5) Aarschot, Rillaar: Rommelaar: Verdwenen bebouwing aan de Amer van Rommelaar: via literatuur;
    - (6) Scherpenheuvel-Zichem: Averbode: Verdwenen pachthoeve 'De Haak': via literatuur;
    - (7) Scherpenheuvel-Zichem: Zichem: Verdwenen hoeve 'Rodebos': via kaartmateriaal;
    - (8) Scherpenheuvel-Zichem: Zichem: Relicten van de stadsomwalling: via literatuur en digitaal hoogtemodel.

h) Bouwkundig erfgoed:

- (1) ID 213142: Aarschot, Langdorp: Franselinestraat 13A: Langgestrekte hoeve;
- (2) ID 213142: Aarschot, Langdorp: Franselinestraat 13B: Langgestrekte hoeve;
- (3) ID 41463: Aarschot, Langdorp: Testeltsesteenweg z.n.: Kapel Onze-Lieve-Vrouw van de Donk;
- (4) ID 213140: Aarschot, Langdorp: Binnenweg 68: Hoeve van circa 1914;
- (5) ID 213149: Aarschot, Langdorp: Oudenstokstraat 9: Langgestrekte hoeve deels in leem;
- (6) ID 213148: Aarschot, Langdorp: Oude Mechelsebaan 567: Langgestrekte hoeve;
- (7) ID 213153: Aarschot, Langdorp: Weegstraat 36: Hoeve met losstaande bestanddelen;
- (8) ID 213150: Aarschot, Langdorp: Testeltsesteenweg 192: Typische interbellumhoeve;
- (9) ID 213150: Aarschot, Langdorp: Testeltsesteenweg 196: Typische interbellumhoeve;
- (10) ID 213150: Aarschot, Langdorp: Testeltsesteenweg 198: Typische interbellumhoeve;
- (11) ID 213151: Aarschot, Langdorp: Testeltsesteenweg 232: Langgestrekte hoeve;
- (12) ID 213152: Aarschot, Langdorp: Testeltsesteenweg 261: Hoeve met boerenburgerhuis;
- (13) ID 213197: Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Hanenberg 53: Langgestrekte hoeve deels in vakwerkbouw;
- (14) ID 213182: Scherpenheuvel-Zichem, Averbode: Klein Broekstraat 37: Eenheidsbebouwing;
- (15) ID 213182: Scherpenheuvel-Zichem, Averbode: Klein Broekstraat 39: Eenheidsbebouwing;
- (16) ID 213182: Scherpenheuvel-Zichem, Averbode: Klein Broekstraat 41: Eenheidsbebouwing;
- (17) ID 213182: Scherpenheuvel-Zichem, Averbode: Klein Broekstraat 43: Eenheidsbebouwing;
- (18) ID 213182: Scherpenheuvel-Zichem, Averbode: Klein Broekstraat 45: Eenheidsbebouwing;
- (19) ID 213182: Scherpenheuvel-Zichem, Averbode: Klein Broekstraat 51: Eenheidsbebouwing;
- (20) ID 213182: Scherpenheuvel-Zichem, Averbode: Klein Broekstraat 53: Eenheidsbebouwing;
- (21) ID 213182: Scherpenheuvel-Zichem, Averbode: Klein Broekstraat 55: Eenheidsbebouwing;
- (22) ID 213182: Scherpenheuvel-Zichem, Averbode: Klein Broekstraat 57: Eenheidsbebouwing;
- (23) ID 213182: Scherpenheuvel-Zichem, Averbode: Klein Broekstraat 59: Eenheidsbebouwing;
- (24) ID 213173: Diest, Molenstede: Reppelsebaan z.n.: Onze-Lieve-Vrouwkapel;
- (25) ID 42757: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Steenweg Diest 9:

- Hoeve Kranenburg;
- (26) ID 213163: Aarschot, Rillaar: Rommelaar 73: Boerenburgerhuis gedateerd 1728;
  - (27) ID 41467: Aarschot, Rillaar: Molendreef 30: Molen te Leefdaal;
  - (28) ID 213161: Aarschot, Rillaar: Hoevedreef z.n.: Kapel Onze-Lieve-Vrouw-van-Bijstand;
  - (29) ID 200149: Aarschot, Aarschot: Diestsesteenweg 12: Watermolen van Schoonhoven;
  - (30) Aarschot, Langdorp: Franselinestraat 51: Langgestrekte hoeve;
  - (31) Aarschot, Langdorp: Oudenstokstraat 17: Langgestrekte hoeve;
  - (32) Aarschot, Langdorp: Testeltsesteenweg 216: Langgestrekte hoeve;
  - (33) Aarschot, Langdorp: Testeltsesteenweg 236: Volkscafé;
  - (34) Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Voort z.n.: Smeedijzeren kruis;
  - (35) Scherpenheuvel-Zichem, Averbode: Klein Broekstraat 27: Dorpswoning;
  - (36) Diest, Kaggevinne: Zichemseweg z.n.: Onze-Lieve-Vrouwkapel omringd door geknotte haagbeuken;
  - (37) Diest, Molenstede: Vijverstraat 19: Lindehoeve gedateerd 1879;
  - (38) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Weg Messelbroek 69: Plattelandswoning met muur in ijzerzandsteenschollen;
  - (39) Aarschot, Rillaar: Hompelstraat 59: Plattelandswoning met muren in ijzerzandsteenschollen;
  - (40) Aarschot, Rillaar: Hompelstraat 60: Plattelandswoning met muren in ijzerzandsteenschollen;
  - (41) Aarschot, Rillaar: Wijnberg 74: Hoeve met muur in ijzerzandsteenschollen;
  - (42) Aarschot, Rillaar: Wijnberg 130: Langgestrekte hoeve;
  - (43) Aarschot, Rillaar: Mottestraat 71: Langgestrekte hoeve;
  - (44) Aarschot, Rillaar: Mottestraat 88: Langgestrekte hoeve;
  - (45) Aarschot, Rillaar: Mottestraat 92: Langgestrekte hoeve.

4° Getuigenheuvels

- a) Zeer steile overgangen naar de valleirand, waarbij hoogteverschillen tot ca. 40 meter worden overbrugd;
- b) Ook enkele vrijliggende getuigenheuvels waarvan de Voortberg en de Konijnenberg de meest opvallende zijn;
- c) Bebouwing is beperkt aanwezig en concentreert zich vooral aan de voet van de getuigenheuvels;
- d) Het grondgebruik bestaat uit graslanden en bossen op de steilranden en uit akkers, graslanden en bossen in het golvende landschap bovenop de heuvelruggen. De vroegere openheid die kenmerkend was voor de vrijliggende getuigenheuvels is nog gedeeltelijk aanwezig. De Groeve is een uitzondering, waar sinds de 18^e eeuw onafgebroken bos aanwezig is;
- e) Op verschillende plaatsen komen al dan niet gedocumenteerde ijzerzandsteengroeven voor;
- f) Bij Aarschot ligt een deel van de stadsvest verdiept in de steilrand van de Kouterberg;
- g) Onverharde wegen, markante en diepe holle wegen en paden maken het gebied toegankelijk;
- h) Taluds en andere reliëfverschillen komen vrij vaak voor. Oude

- perceelsrandbegroeiingen zijn minder voorkomend;
- i) Onverharde veldwegen, holle wegen en paden doorkruisen de getuigenheuvels;
  - j) Schrale vegetaties, bosvegetaties en akkervegetaties zijn van botanisch belang. Het specifieke microklimaat heeft een invloed op de aanwezige vegetatie en is van belang voor de fauna en meer in het bijzonder de entomofauna en reptielen. Op enkele steile hellingen komt historisch permanente bos voor;
  - k) Fraaie zichten over de vallei. Op de Voortberg staat een zendmast als baken in het landschap;
  - l) Op de getuigenheuvels komen veel steentijdvindplaatsen voor.
  - m) Archeologisch erfgoed:
    - i) Opgenomen in de Centraal Archeologische Inventaris:
      - (1) CAI 199: Aarschot, Aarschot: Aurelianustoren: losse vondst lithisch materiaal: via veldprospectie;
      - (2) CAI 966: Aarschot, Langdorp: Mertenheenstraat z.n.: vondstenconcentratie, aardewerk: via veldprospectie;
      - (3) CAI 1799: Diest, Kaggevinne: Zichemseweg: vondstenconcentratie, lithisch materiaal: via vondstmelding;
      - (4) CAI 1799: Diest, Kaggevinne: Zichemseweg: losse vondst, metaal: via vondstmelding;
      - (5) CAI 1803: Diest, Kaggevinne: Zichemseweg: losse vondst, lithisch materiaal: via vondstmelding;
      - (6) CAI 3016: Aarschot, Aarschot: Aurelianustoren: via luchtfotografie;
      - (7) CAI 3874: Aarschot, Aarschot: Leuvensestraat: verdwenen Sint-Niklaasklooster: via archeologisch onderzoek;
      - (8) CAI 150115: Diest, Kaggevinne: Zichemseweg: losse vondst, munt: via vondstmelding;
      - (9) CAI 151006: Aarschot, Aarschot: Leuvensesteenweg: uitbraakspoor van de stadsmuur: via mechanische prospectie.
    - ii) Overige indicaties archeologie:
      - (1) Aarschot, Aarschot: Geetsstraat: 'Visgracht': via literatuur en digitaal hoogtemodel;
      - (2) Aarschot, Langdorp: Langdorpsesteenweg 'Schuttershof': via literatuur.
  - n) Bouwkundig erfgoed:
    - (1) ID 41433: Aarschot, Aarschot: Orleanstoren z.n.: Aurelianustoren;
    - (2) ID 213129: Aarschot, Aarschot: Diestsestraat z.n.: Oorlogsmonument;
    - (3) ID 213131: Aarschot, Aarschot: Leibergweg z.n.: Ommegangkapel;
    - (4) ID 212291: Diest, Molenstede: Grasbos z.n.: Kunstenaarswoning naar ontwerp van Luc Heylen;
    - (5) ID 212291: Diest, Molenstede: Grasbos 84: Kunstenaarswoning naar ontwerp van Luc Heylen;
    - (6) Aarschot, Aarschot, Leuvensestraat z.n.: Omheiningsmuur van het voormalige Sint-Niklaasklooster.;
    - (7) Aarschot, Rillaar: Rommelaar 81: Hoeve;
    - (8) Aarschot, Rillaar: Rommelaar 100: Hoeve met muur in ijzerzandsteenschollen;
    - (9) Diest, Molenstede: Grasbos z.n.: Onze-Lieve-Vrouwkapel.

5° Historische dorpskernen

- a) Dorpskernen waarin het merendeel van de oudere bebouwing bewaard is gebleven. De schaal van de bebouwing is beperkt en heeft de identiteit van de dorpen niet fundamenteel aangetast;
- b) De historische dorpskom van Langdorp heeft een beperkte omvang. Authentieke cluster van de pastorie en de kerk sluit naadloos aan op de Demer en de oostelijke hooilanden. Klein dorpsplein met voormalig gemeentehuis en verdwenen winkels en herbergen. Monumentale Zomereik aan de oostzijde van het dorpscentrum, tegenover het voormalige klooster;
- c) Messelbroek had vroeger een open dorpscentrum met een zeer beperkt aantal woningen. Afgezien van de kerk en de pastorie met tuin is hier vooral begin 20^e-eeuwse bebouwing te vinden. De openheid is vooral ten westen van de kerk bewaard;
- d) Het dorpscentrum van Testelt is vrij ongeschonden en heeft afgezien van de kerk verschillende markante gebouwen. De oude watermolen, de voormalige pastorie en enkele burgerwoningen vallen meteen op. Enkele ruime tuinen die grenzen aan het openbaar domein en het kerkhof geven de dorpskom een groen accent;
- e) De afbakening van dit deelgebied in Zichem omvat een deel van de voormalige stad alsook de stationsomgeving. Het dorpscentrum telt heel wat waardevolle gebouwen die getuigen van het historische belang van Zichem. De ruime markt heeft haar aanleg uit 1920 grotendeels bewaard. In de stationsomgeving komt eind 19^e-begin 20^e-eeuwse bebouwing voor die in relatie staat met de vroegere bedrijvigheid aan het station;
- f) De kerktorens van de verschillende dorpen, alsook de Maagdentoren zijn een baken in het landschap;
- g) Archeologisch erfgoed:
  - i) Opgenomen in de Centraal Archeologische Inventaris:
    - (1) CAI 2383: Aarschot, Langdorp: Sint-Pieterskerk met kerkhof: via kaartstudie;
    - (2) CAI 2439: Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Sint-Pieterskerk met kerkhof: via literatuur;
    - (3) CAI 2440: Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Watermolen, eigendom van de abdij van Averbode. Via literatuur;
    - (4) CAI 2476: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Sint-Eustachiuskerk;
    - (5) CAI 2537: Scherpenheuvel-Zichem, Messelbroek: Sint-Michielskerk: via literatuur;
    - (6) CAI 3959: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Elzenklooster: via literatuur;
    - (7) CAI 3960: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Oude watermolen: via literatuur;
    - (8) CAI 151085: Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Motte: via literatuur.
  - ii) Overige indicaties archeologie:
    - (1) Aarschot, Langdorp: Langdorpssteenweg: Verdwenen bebouwing aan de Amer van Langdorp: via kaartstudie;
    - (2) Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Schans van Testelt (aan het kerkhof): via literatuur;
    - (3) Scherpenheuvel-Zichem: Zichem: Relicten van de stadsomwalling: via literatuur en digitaal hoogtemodel;
    - (4) Scherpenheuvel-Zichem: Zichem: Kleine Molen of Heilige

Geestmolen: via literatuur.

h) Bouwkundig erfgoed:

- (1) ID 41460: Aarschot, Langdorp: Langdorpsesteenweg 345: Hoeve van 1769;
- (2) ID 41458: Aarschot, Langdorp: Langdorpsesteenweg z.n.: Parochiekerk Sint-Pieter;
- (3) ID 213147: Aarschot, Langdorp: Langdorpsesteenweg z.n.: Onze-Lieve-Vrouwekapel van 1947;
- (4) ID 213144: Aarschot, Langdorp: Langdorpsesteenweg 305: Neoclassicistisch burgerhuis;
- (5) ID 213143: Aarschot, Langdorp: Langdorpsesteenweg 256: Burgerhuis;
- (6) ID 213145: Aarschot, Langdorp: Langdorpsesteenweg 313: Voormalig gemeentehuis;
- (7) ID 213145: Aarschot, Langdorp: Langdorpsesteenweg 315: Voormalig gemeentehuis;
- (8) ID 213145: Aarschot, Langdorp: Langdorpsesteenweg 317: Voormalig gemeentehuis;
- (9) ID 213146: Aarschot, Langdorp: Langdorpsesteenweg 339: Voormalig klooster met schoolgebouw;
- (10) ID 42760: Scherpenheuvel-Zichem, Messelbroek: Testeltsebaan z.n.: Parochiekerk Sint-Michiel;
- (11) ID 213183: Scherpenheuvel-Zichem, Messelbroek: Eikeveldstraat 1: Ruime dorpswoning;
- (12) ID 213184: Scherpenheuvel-Zichem, Messelbroek: Eikeveldstraat 15: Sint-Jozefschool;
- (13) ID 213185: Scherpenheuvel-Zichem, Messelbroek: Testeltsebaan z.n.: Heilig Hartbeeld;
- (14) ID 213186: Scherpenheuvel-Zichem, Messelbroek: Testeltsebaan z.n.: Calvarie;
- (15) ID 213188: Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Bergstraat z.n.: Sint-Jozefkapel;
- (16) ID 213187: Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Bergstraat 4: Seinwachterswoning;
- (17) ID 42763: Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Dorp z.n.: Parochiekerk Sint-Pieter;
- (18) ID 201395: Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Dorp z.n.: Sint-Jozefskapel;
- (19) ID 213189: Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Dorp 6: Burgerhuis;
- (20) ID 213190: Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Dorp 13: Herenwoning;
- (21) ID 213191: Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Dorp 14: Voormalig gemeentehuis;
- (22) ID 213192: Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Dorp 29: Dorpswoning;
- (23) ID 213193: Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Dorp 30: Villa Terwolf;
- (24) ID 42766: Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Dorp 34: Watermolen 4;
- (25) ID 213194: Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Dorp 32: Oliemagazijn, later stoomfabriek;
- (26) ID 213195: Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Dorp 40: 19e-eeuwse burgerwoning;
- (27) ID 213196: Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Dorp 52: Voormalige

- pastorie;
- (28) ID 213199: Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Stationsstraat 1: Klooster;
  - (29) ID 213210: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat z.n.: Loodsen van de Buurtspoorwegen;
  - (30) ID 213202: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat 1: Dorpswoning;
  - (31) ID 213203: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat 10: Voormalige herberg;
  - (32) ID 213203: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat 12: Voormalige herberg;
  - (33) ID 213204: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat 69: Brouwerswoning, later postkantoor;
  - (34) ID 213205: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat 71: Woning en café;
  - (35) ID 213205: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat 73: Woning en café;
  - (36) ID 213206: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat 75: Burgerwoning;
  - (37) ID 213207: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat 82: Voormalig café;
  - (38) ID 213208: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat 84: Station Zichem;
  - (39) ID 213209: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat 88: Tramwachtzaal;
  - (40) ID 213209: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat 90: Tramwachtzaal;
  - (41) ID 213211: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat 91: Burgerhuis van 1902;
  - (42) ID 213214: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Kapt. M. Cuypersstraat 14: Stadswoning uit het interbellum;
  - (43) ID 213215: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Kapt. M. Cuypersstraat 20: Hoekhuis met gecementeerde lijstgevel;
  - (44) ID 213216: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Kranenbrugstraat 56: Steegbeluik;
  - (45) ID 213216: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Kranenburgstraat 58: Steegbeluik;
  - (46) ID 213216: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Kranenburgstraat 60: Steegbeluik;
  - (47) ID 213216: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Kranenburgstraat 62: Steegbeluik;
  - (48) ID 213216: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Kranenburgstraat 64: Steegbeluik;
  - (49) ID 213216: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Kranenbrugstraat 72: Steegbeluik;
  - (50) ID 213216: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Kranenbrugstraat 74: Steegbeluik;
  - (51) ID 213216: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Kranenbrugstraat 76: Steegbeluik;
  - (52) ID 213216: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Kranenbrugstraat 78-

- 80: Steegbeluik;
- (53) ID 42748: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 1: Woonhuis van 1617;
- (54) ID 42748: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 2: Woonhuis van 1617;
- (55) ID 42749: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 4: Woonhuis uit de 18e eeuw;
- (56) ID 213217: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 6: Interbellum rijwoning;
- (57) ID 42750: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 7: Burgerhuis;
- (58) ID 213218: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 8: Hoekpand;
- (59) ID 213219: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 12: Stadswoning van circa 1893;
- (60) ID 213220: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 13: Interbellumwoning;
- (61) ID 42751: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 16: Voormalig stadhuis;
- (62) ID 213221: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 17: Herberg Land van Sichem;
- (63) ID 213222: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 23: Woning van 1923;
- (64) ID 42752: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 24: Stadswoning;
- (65) ID 213223: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 26: Neoclassicistische burgerwoning;
- (66) ID 213224: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 27: Woning Van Eyck van 1946;
- (67) ID 213225: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 28: Neotraditioneel hoekpand;
- (68) ID 42753: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 31: Rondbooginrijpoort;
- (69) ID 213226: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 36: 19e-eeuws burgerhuis;
- (70) ID 213227: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 39: 19e-eeuwse herberg;
- (71) ID 213228: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 40: Woning De Fortuin;
- (72) ID 213231: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Oranjestraat 6: Gemeenteschool;
- (73) ID 213232: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Oranjestraat 15: Burgerhuis van circa 1890;
- (74) ID 42746: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ter Elzen 17: Elzenklooster;
- (75) ID 42745: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Pater R. Van De Wouwerstraat z.n.: Parochiekerk Sint-Eustachius;
- (76) ID 213236: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Pater R. Van De Wouwerstraat z.n.: Sint-Annekapel;
- (77) ID 213233: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Pater R. Van De Wouwerstraat 1: Burgerghuis;
- (78) ID 42756: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Pater R. Van De Wouwerstraat 3: Pastorie;

- (79) ID 213234: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Pater R. Van De Wouwerstraat 13: Vroeg 20e-eeuwse woning;
- (80) ID 200025: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Pater R. Van De Wouwerstraat 15: Watermolen;
- (81) ID 213235: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Pater R. Van De Wouwerstraat 19: Laat 18e-eeuwse herenwoning;
- (82) Aarschot, Langdorp: Langdorpsesteenweg 311: Voormalige dienstwoning;
- (83) Aarschot, Langdorp: Langdorpsesteenweg 325: Dorpswoning;
- (84) Scherpenheuvel-Zichem, Messelbroek: Testeltsebaan 18: Hoeve;
- (85) Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Dijk z.n.: Restant van sluis;
- (86) Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Dijk 6: Dorpswoning;
- (87) Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Dijk 12: Villa;
- (88) Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Dorp 16: Dorpswoning;
- (89) Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Dorp 18: Dorpswoning;
- (90) Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Dorp 19: Dorpswoning;
- (91) Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Dorp 21: Dorpswoning;
- (92) Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Dorp 38: Dorpswoning;
- (93) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat 79: Voormalig café;
- (94) Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Schuurweg 2: Dorpswoning met schuur;
- (95) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat 2A: Tweewoonst;
- (96) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat 4: Tweewoonst;
- (97) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat 44: Dorpswoning;
- (98) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat 46: Dorpswoning;
- (99) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat 48: Dorpswoning;
- (100) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat 72: Dorpswoning;
- (101) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat 76: Dorpswoning;
- (102) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat 79: Voormalig café;
- (103) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat 85: Burgerhuis;
- (104) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Ernest Claesstraat 93: Burgerhuis van 1902;
- (105) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Kapt. M. Cuypersstraat 18: Dorpswoning;
- (106) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 9: Dorpswoning;
- (107) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 10: Dorpswoning;
- (108) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 11: Dorpswoning;
- (109) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 14: Dorpswoning;
- (110) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 19: Dorpswoning;
- (111) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 20: Dorpswoning;
- (112) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 21: Voormalig

gemeentehuis;

- (113) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 29: Dorpswoning;
- (114) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 30: Dorpswoning;
- (115) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 34: Dorpswoning;
- (116) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt 37: Dorpswoning.

6° Parken en tuinen

- a) Waardevolle parken en tuinen die zijn opgenomen in de inventaris Historische tuinen en Parken van Vlaanderen:
  - i) Aarschot, Aarschot: Diestsesteenweg 10: Kasteel van Schoonhoven;
  - ii) Aarschot, Aarschot: Gelrodeweg 2: Villa Coremans;
  - iii) Aarschot, Aarschot: Leuvensestraat 50: Oude Dekenij;
  - iv) Aarschot, Langdorp: Langdorpsesteenweg 299: Pastorie van de Sint-Pieterskerk;
  - v) Diest, Molenstede: Hellestraat 10: Grasboskasteel;
  - vi) Scherpenheuvel-Zichem, Averbode: Westelsebaan 2: Villa Govaerts;
  - vii) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: De Markt;
  - viii) Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Kranenburgstraat 36: Oranjekasteel.
- b) Overige parken en tuinen met cultuurhistorische waarde:
  - i) Aarschot: Leuvensesteenweg 2: Interbellumvilla met tuin;
  - ii) Aarschot, Aarschot: Diestsesteenweg 52: Interbellumvilla met tuin;
  - iii) Scherpenheuvel-Zichem, Messelbroek: Testeltsebaan 2: Pastorie van de Sint-Michielskerk met tuin;
  - iv) Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Dijk 4: Oude pastorie van de Sint-Pieterskerk;
  - v) Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Pastoriestraat 6: Villa met tuin.
- c) Archeologisch erfgoed:
  - i) Opgenomen in de Centraal Archeologische Inventaris:
    - (1) CAI 199: Aarschot, Aarschot: Aurelianustoren: losse vondst lithisch materiaal: via veldprospectie;
    - (2) CAI 2309: Aarschot, Aarschot: Kasteel van Schoonhoven: motte en verdwenen kerk van Weerde: via kaartstudie;
    - (3) CAI 3018: Aarschot, Aarschot: Hof te Boonewijc (Oude Dekenij): via archiefonderzoek;
    - (4) CAI 2478: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Oranjekasteel, site met walgracht geënt op de verdwenen Burcht van Zichem: via literatuur;
  - ii) Overige indicaties archeologie:
    - (1) Scherpenheuvel-Zichem, Messelbroek: Oude pastorie met tuin en walgracht: via literatuur;
    - (2) Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Oude pastorie met tuin en walgracht: via literatuur.
- d) Bouwkundig erfgoed:
  - (1) ID 41432: Aarschot, Aarschot: Diestsesteenweg 10: Kasteel van Schoonhoven;
  - (2) ID 213155: Aarschot, Aarschot: Diestsesteenweg 52: Villa uit het interbellum;
  - (3) ID 213132: Aarschot, Aarschot: Leuvensesteenweg 2: Interbellumvilla;
  - (4) ID 213130: Aarschot, Aarschot: Gelrodeweg 2: Villa Coremans;
  - (5) ID 41429: Aarschot, Aarschot: Leuvensestraat 50: Oude Dekenij;

- (6) ID 41459: Aarschot, Langdorp: Langdorpsesteenweg 299: Pastorie van 1791;
- (7) ID 83620: Scherpenheuvel-Zichem, Messelbroek: Testeltsebaan 2: Pastorie;
- (8) ID 42767: Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Dijk 4: Oude pastorie;
- (9) ID 213238: Scherpenheuvel-Zichem, Averbode: Westelsebaan 2: Cottagegetinte villa Kasteel Heydedijck;
- (10) ID 42754: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Kranenburgstraat 36: Landhuis Oranjekasteel;
- (11) ID 213172: Diest, Molenstede: Hellestraat 10: Villa Lust en Rust;
- (12) ID 213172: Diest, Molenstede: Hellestraat z.n.: Villa Lust en Rust;
- (13) ID 213229: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt z.n.: Oorlogsmonument;
- (14) ID 213230: Scherpenheuvel-Zichem, Zichem: Markt z.n.: Kiosk;
- (15) Scherpenheuvel-Zichem, Testelt: Pastoriestraat 6: Villa.

7° Citadel van Diest

- a) De citadel van Diest maakt deel uit van de meest intacte polygonale verdedigingsgordel in Vlaanderen en bestaat uit een gebastioneerde vijfhoek waarvan enkel het oostelijke stadsfront is afgebroken;
- b) Goed bewaard verdedigingswerk met quasi unieke artillerieverdediging van het type 'Chasseloup-Laubat' en een ruime binnenkoer;
- c) Wachthuis als restant van de Leuvensepoort. Van hier vertrekt een stuk stadsmuur die via een lunetvormig werk aansluiting geeft op de citadel;
- d) Zichemsepoort met brug en aanzet naar de verdwenen westelijke verdedigingsgordel;
- e) Oorspronkelijke toegangsweg tot de citadel via de Allerheiligenberg, met kasseien bestraat;
- f) Glacis beplant met bomen en struiken volgens de instructies van de toenmalige militaire overheid;
- g) Waardevolle heischrale vegetaties en mycoflora;
- h) Bouwkundig erfgoed:
  - (1) ID 212760: Diest, Diest: Leuvensestraat 81: Commiezenhuis;
  - (2) Diest, Diest: Citadel 42: Citadel met inbegrip van alle bouwkundige elementen;
  - (3) Diest, Diest: Zichemsepoort z.n.: Brug en muren van de Zichemsepoort.

Art. 3. De aflijning van de ankerplaats op schaal 1/25.000 wordt weergegeven op het plan als bijlage.

Brussel,

04 FEB. 2014

Vlaams Minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en
Vlaamse Rand

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Geert Bourgeois', with a horizontal line underneath it.

Geert BOURGEOIS